

"ЗАТВЕРДЖУЮ":
Голова Правління
ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»

С.О. Авдеев

"23" грудня 2015р.

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ВЛАСНИКІВ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ
(ВКЛЮЧАЮЧИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕРЕВІЗНИКА)**

КИЇВ 2015

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На умовах Правил добровільного страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) (далі - Правила) ПРАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» (далі - Страховик) укладає договори добровільного страхування цивільної відповідальності власників повітряного транспорту (далі – договори страхування) з юридичними особами всіх форм власності та організаційно-правових форм господарювання, а також з дієздатними фізичними особами, в т.ч. суб'єктами підприємницької діяльності (далі – Страхувальниками), що мають у своєму володінні, користуванні та розпорядженні повітряні судна, або з законними користувачами повітряних суден.

1.2. Згідно з Повітряним кодексом України, Законом України «Про страхування» №85/96-ВР від 07.03.96р. із змінами та доповненнями, іншими нормативно правовими актами чинного законодавства України, та з врахуванням норм міжнародного законодавства, ці Правила регулюють порядок укладення договорів страхування між Страховиком та Страхувальником з приводу страхування відповідальності Страхувальника за шкоду, завдану життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб, включаючи власників вантажу та багажу, під час експлуатації повітряного транспортного засобу (повітряного судна) та здійснення перевезень та транспортного експедирування.

1.3. Спеціальні терміни, що використовуються в Правилах:

Авіаційні роботи - польоти, під час здійснення яких повітряне судно використовується для забезпечення спеціалізованих видів обслуговування (авіаційно-хімічні роботи, аерофотозйомка, патрулювання тощо);

Авіаційний перевізник (авіаперевізник) - суб'єкт господарювання, що надає послуги з перевезення пасажирів, вантажу, багажу повітряним транспортом;

Аеродром - поверхня земної або водної ділянки, на якій розміщені будівлі, споруди та обладнання, яка призначена повністю або частково для вильоту, прибуття та руху по цій поверхні повітряних суден;

Аеропорт - комплекс споруд, призначених для приймання, відправлення повітряних суден та обслуговування повітряних перевезень, що має для цих цілей аеродром, інші наземні споруди та необхідне обладнання;

Багаж - предмети, майно та інша особиста власність пасажирів, що перевозяться на повітряному судні;

Багажна квитанція - частина квитка, що засвідчує прийняття до перевезення зареєстрованого багажу;

Вантаж - будь-яке майно (речі, товари, продукти, які призначені для перевезення з допомогою транспортних засобів), що перевозиться на борту повітряного судна, крім бортових припасів і багажу, що перевозяться згідно з багажною квитанцією;

Вантажовласник (вантажовідправник або вантажоодержувач) - фізична або юридична особа, перед якою Страхувальник несе відповідальність згідно з договором повітряного перевезення вантажу або багажу. Якщо такий договір відсутній, вантажовласником вважається фізична або юридична особа, майно якої знаходиться на борту повітряного судна на законних підставах, завантажуються в повітряне судно або вивантажуються з нього.

Електронний квиток - електронний документ, що включає маршрут-квитанцію, видану авіаперевізником або від імені авіаперевізника, електронні купони та, у разі використання, документ для посадки;

Загальний повітряний рух - польоти повітряних суден, що виконуються відповідно до стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО);

Зареєстрований багаж - багаж пасажирів, прийнятий перевізником під свою відповідальність для перевезення та своєчасної доставки, на який перевізник оформив багажну квитанцію та видав багажну ідентифікаційну бирку;

Квиток (пасажирський квиток та /або багажна квитанція) - виданий перевізником (його агентом) документ, у тому числі електронний, який містить умови договору перевезення, повідомлення, польотні та пасажирські купони;

Місце призначення - пункт, зазначений у квитку, де закінчується перевезення пасажирів та його багажу;

Небезпечний вантаж - вироби або речовини, що можуть створювати загрозу для здоров'я, безпеки, майна або навколишнього природного середовища і зазначені в переліку небезпечних вантажів, визначеному авіаційними правилами України;

Несупроводжуваний багаж - багаж, який прийнято до перевезення окремо від пасажирів і оформлено за авіаційною вантажною накладною;

Особа, ризик відповідальності якої застрахований за договором страхування - власник повітряного судна, авіаперевізник або інша особа, на яку може бути покладено за законом відповідальність з відшкодування шкоди, заподіяної під час експлуатації повітряних суден, при здійсненні повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів і пошти або при виконанні транспортного експедирування вантажу. Особа, ризик відповідальності якої за заподіяння шкоди застрахований, має бути зазначена в договорі страхування. Якщо ця особа не зазначена в договорі страхування, вважається застрахованим ризик відповідальності самого Страхувальника.

Далі в тексті цих Правил під терміном "Страхувальник" буде розумітися будь-яка фізична чи юридична особа, ризик відповідальності якої застрахований за договором страхування.

Особа, яким заподіяно шкоду (потерпілі особи) - в залежності від характеру цивільно-правових відносин із Страхувальником потерпілими особами (Вигодонабувачами) можуть бути пасажир, вантажовласники або треті особи, яким заподіяно шкоду при експлуатації повітряного судна, при здійсненні повітряних перевезень пасажирів, вантажів і багажу.

Пасажир - фізична особа, яка перевозиться повітряним судном за згодою перевізника відповідно до договору перевезення, крім членів екіпажу та додаткових спеціалістів на борту повітряного судна, працівників експлуатанта повітряного судна, уповноваженого представника відповідного національного органу регулювання та осіб, які супроводжують вантаж. Якщо такий договір відсутній, то пасажиром вважається будь-яка фізична особа, яка відповідним чином зареєстрована як пасажир та перебуває на борту повітряного судна на законних підставах з метою польоту на повітряному судні, здійснює посадку в повітряне судно або вихід з нього.

Повітряне перевезення - перевезення пасажирів, багажу, вантажу, яке здійснюється повітряним судном на підставі відповідного договору повітряного перевезення;

Повітряне судно - апарат, що підтримується в атмосфері у результаті його взаємодії з повітрям, відмінної від взаємодії з повітрям, відбитим від земної поверхні (такий як літак, вертоліт, літальний апарат спеціального призначення, а також планер, автожир, дельтаплан, дирижабль і повітряна куля);

Повітряний рух - політ повітряних суден або їх рух у зоні маневрування аеродрому;

Повітряний простір України - частина повітряної сфери, розташована над суходолом і водною територією України, у тому числі над її територіальними водами (територіальним морем), і обмежена вертикальною поверхнею, що проходить по лінії державного кордону України;

Політ (рейс). Для літака (планера) - період часу від початку руху літака (планера) при зльоті, або від початку збільшення режиму роботи двигунів при зльоті без зупинки на виконавчому старті, до закінчення пробігу при посадці. Для вертольота - період часу від початку розбігу вертольота під час зльоту (від початку взяття «крок-газу» при вертикальному зльоті) до кінця пробігу при посадці (до скидання «крок-газу» при вертикальній посадці). Для інших повітряних суден - період часу з моменту відриву від поверхні до моменту першого торкання поверхні при посадці.

Подія - раптова непередбачена подія при експлуатації повітряного судна, при здійсненні повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів і пошти або при виконанні авіаційних робіт, що призвела до заподіяння шкоди життю або здоров'ю фізичної особи та/або майну фізичної та/або юридичної особи (аварія, авіаційна подія, інцидент, серйозний інцидент, надзвичайна подія, катастрофа).

Подія має бути зафіксована компетентними органами та оформлена документально.

Розслідування - збір і аналіз інформації, підготовка висновків, встановлення причин та/або супутніх факторів і розроблення рекомендацій щодо забезпечення безпеки авіації з метою запобігання авіаційним подіям;

Ручна поклажа (незарєстрований багаж) - багаж пасажир, який під час перевезення перебуває в салоні повітряного судна за згодою перевізника і під контролем пасажир та засвідчується спеціальною биркою;

Суб'єкт авіаційної діяльності - фізичні та юридичні особи незалежно від форми власності, відомчої підпорядкованості, які провадять діяльність у галузі цивільної авіації;

Суб'єкт наземного обслуговування - суб'єкт авіаційної діяльності, який надає послуги з наземного обслуговування;

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Ліміт відповідальності – максимально можлива сума відповідальності Страховика, встановлена за окремим страховим ризиком або окремим страховим випадком.

Страховий акт - документ, який складається Страховиком або уповноваженою ним особою при здійсненні страхового відшкодування за результатами розгляду заяви Страхувальника або особи (осіб), яким заподіяно шкоду, що підтверджує відповідність заявленої події ознакам страхового випадку та містить розрахунок суми страхового відшкодування.

Транспортна накладна (авіаційна вантажна накладна) - оформлений вантажовідправником чи від його імені документ, у тому числі його електронний аналог (у разі застосування), який засвідчує укладення договору про перевезення і прийняття вантажу до перевезення на умовах, визначених у такому договорі;

Треті особи - фізичні або юридичні особи, які не мають договірних відносин із Страхувальником і мають право на пред'явлення претензій до Страхувальника про відшкодування заподіяної їм шкоди. До третіх осіб не відноситься сам Страхувальник, його працівники, а також фізичні або юридичні особи, що виступають від імені Страхувальника.

Шкода життю та здоров'ю - означає тілесне ушкодження або смерть фізичної особи, як наслідок авіаційної події.

Шкода майну - означає загибель (втрату), нестачу, псування або пошкодження майна як наслідок авіаційної події.

Франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування. У передбачених цими Правилами випадках Страховик відшкодовує Страхувальнику збиток за вирахуванням франшизи.

1.4. Інші терміни, що використовуються у цих Правилах, вживаються у значенні, наведеному у стандартах Міжнародної організації цивільної авіації та законодавчих актах України.

2. СУБ'ЄКТИ СТРАХУВАННЯ

2.1. Відповідно до цих Правил Страхувальниками визнаються юридичні або фізичні особи, які:

2.1.1. володіють повітряними судами на праві власності, праві господарського відання чи праві оперативного управління або на іншій законній підставі (на праві оренди, в силу розпорядження відповідного органу про передачу йому повітряного судна і т.п.);

2.1.2. отримали або отримують в установленому порядку видані уповноваженими органами:

- Сертифікат (свідоцтво) експлуатанта повітряного судна (комерційної авіації або авіації загального призначення);

- Ліцензію на діяльність щодо здійснення повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів на підставі договорів повітряного перевезення;

- Ліцензію на авіаційні роботи для забезпечення потреб фізичних і юридичних осіб;

2.1.3. експлуатують повітряні судна державної та/або цивільної авіації на підставі інших документів, виданих компетентними органами у встановленій формі, які дозволяють таку експлуатацію та використання повітряних суден на законних підставах.

2.2. Договір страхування вважається укладеним на користь потерпілих осіб (Вигодонабувачів), яким може бути завдано шкоди під час експлуатації повітряного судна, при здійсненні повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів або при виконанні транспортного експедирування вантажу.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом договору страхування відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної Страхувальником або іншою особою, цивільна відповідальність якої застрахована, життю, здоров'ю, працездатності, майну третіх осіб, включаючи власників вантажу та багажу (вантажобагажу), під час експлуатації повітряного транспортного засобу та здійснення перевезень чи транспортного експедирування вантажу.

3.2. Даний вид страхування передбачає обов'язок Страховика за встановлену договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування третій особі або її спадкоємцю (спадкоємцям) за шкоду, яка була заподіяна життю, здоров'ю і працездатності та/або майну цієї третьої особи особою, цивільна відповідальність

якої застрахована, внаслідок авіаційної події (авіаційної пригоди) під час експлуатації вказаного в договорі страхування повітряного транспортного засобу.

3.3. Договором страхування може передбачатися страхування ризику відповідальності Страхувальника при експлуатації двох або більше повітряних суден під час здійснення повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів або виконанні транспортного експедирування вантажу на двох і більше повітряних судах. Включення або виключення повітряного судна з договору страхування відбувається відповідно до «Положення про страхування цивільної відповідальності щодо повітряних суден, що додаються в договір страхування, та припинення дії договору страхування щодо повітряних суден, що виключаються з договору страхування» (Додаток7).

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. Відповідно до цих Правил може бути застрахований ризик відповідальності Страхувальника за зобов'язаннями, які виникають внаслідок заподіяння шкоди життю, здоров'ю, працездатності та/або майну третіх осіб, включаючи власників вантажу та багажу, в результаті події під час експлуатації повітряного судна, здійсненні повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів або транспортного експедирування вантажу, що здійснювалися в період дії договору страхування.

4.1.1. Якщо за договором страхування приймається на страхування ризик відповідальності іншої особи, ніж Страхувальника, то така особа обов'язково має бути зазначена в договорі страхування.

4.2. Відповідно до цих Правил страховим випадком є подія, передбачена договором страхування, та така, що відбулася під час експлуатації повітряного судна при здійсненні повітряних перевезень пасажирів, багажу і вантажів або транспортного експедирування вантажу, що тягне за собою відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди третім особам, визнану Страхувальником добровільно за попередньою згодою Страховика або встановлену рішенням суду.

4.3. Обсяг зобов'язань Страховика визначається обраними Страхувальником умовами страхування, зазначеними нижче (або їх комбінацією), і встановлюється договором страхування.

4.3.1. Страхування відповідальності за заподіяння шкоди третім особам:

4.3.1.1. Відповідно до цих Правил може бути застрахований ризик цивільної відповідальності Страхувальника за заподіяння шкоди третім особам в результаті події з повітряним судном під час експлуатації повітряного судна або під час виконання авіаційних робіт, що мав місце в період дії договору страхування, і спричинив заподіяння шкоди життю і здоров'ю та/або загибель або ушкодження (псування) майна (включаючи худобу).

4.3.1.2. Договір Страхування за п. 4.3.1. цих Правил діє за умови, що зазначена шкода заподіяна безпосередньо повітряним судном, що вказане в договорі страхування, або будь-якою особою або предметом, що випав з нього.

4.3.1.3. Відповідно до п. 4.3.1. цих Правил не є страховим випадком і не виникає цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди (крім випадків, передбачених у п. 4.4. цих Правил):

4.3.1.3.1. життю та здоров'ю працівників Страхувальника при виконанні ними трудових обов'язків (відповідальність роботодавця);

4.3.1.3.2. життю і здоров'ю або майну члена льотного, кабінного чи іншого екіпажу повітряного судна, зазначеного в договорі страхування;

4.3.1.3.3. будь-якому майну (включаючи худобу), яким Страхувальник володіє на законних підставах, у тому числі майну, яке перебуває на борту повітряного судна, а також завантажується в повітряне судно або вивантажується з нього;

4.3.1.3.4. в результаті подій, передбачених у "Положенні про виключення з договору страхування ризиків впливу шуму, забруднення та інших небезпек"- AVN 46B (Додаток1).

4.3.2. Страхування відповідальності за заподіяння шкоди пасажирам:

4.3.2.1. Відповідно до п. 4.3.2. цих Правил може бути застрахований ризик цивільної відповідальності Страхувальника за заподіяння шкоди пасажирам в результаті події під час здійснення повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажу або під час виконання авіаційних робіт, що мав місце в період дії договору страхування, і спричинив:

4.3.2.1.1. заподіяння шкоди життю і здоров'ю пасажирів;

4.3.2.1.2. загибель (втрату), нестачу або пошкодження (псування) багажу та речей, що знаходяться при пасажирі (ручної поклажі).

4.3.2.2. Період дії договору страхування відповідно до п. 4.3.2.1. цих Правил обмежується періодом повітряного перевезення:

4.3.2.2.1. щодо заподіяння шкоди життю і здоров'ю пасажирів і загибелі (втрати), нестачі або пошкодження (псування) речей, які є при пасажирі (ручної поклажі) - з моменту проходження пасажиром передполітного огляду для посадки на повітряне судно і до моменту, коли пасажир повітряного судна під наглядом уповноважених осіб перевізника покинув аеродром (у тому числі в транзитному аеропорту), якщо інший період повітряного перевезення не встановлено міжнародними договорами України;

4.3.2.2.2. щодо загибелі (втрати), нестачі або пошкодження (псування) багажу - з моменту прийняття його до повітряного перевезення і до моменту його видачі в аеропорту призначення пасажирів або уповноважених на отримання багажу осіб, якщо інший період повітряного перевезення не встановлено міжнародними договорами України.

4.3.2.3. Відповідно до п. 4.3.2. цих Правил не є страховим випадком цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди:

4.3.2.3.1. життю та здоров'ю працівників Страхувальника при виконанні ними трудових обов'язків (відповідальність роботодавця);

4.3.2.3.2. життю і здоров'ю або майну члена льотного, кабінного та іншого екіпажу повітряного судна, зазначеного в договорі страхування;

4.3.2.3.2. внаслідок порушення строків доставки пасажирів або багажу.

4.3.3. Страхування відповідальності за заподіяння шкоди вантажовласникам:

4.3.3.1. Відповідно до цих Правил може бути застрахований ризик цивільної відповідальності за заподіяння шкоди вантажовласникам в результаті події під час здійснення повітряних перевезень вантажів і багажу або під час виконання транспортного експедирування вантажу, що мав місце в період дії договору страхування, і спричинив загибель (втрату), нестачу або пошкодження (псування) вантажу чи багажу.

4.3.3.2. Період дії договору страхування у відповідності з п. 4.3.3.1. цих Правил обмежується періодом повітряного перевезення - з моменту прийняття вантажу або багажу до повітряного перевезення і до моменту видачі вантажу або багажу вантажоодержувачу або передачі їх згідно з установленими правилами іншій фізичній або юридичній особі, якщо інший період повітряного перевезення не встановлено міжнародними договорами України.

4.3.3.3. Відповідно до п. 4.3.3. цих Правил не є страховим випадком і не настає цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди вантажовласникам:

4.3.3.3.1. внаслідок перевезення живої худоби;

4.3.3.3.2. внаслідок перевезення вантажів, що швидко псуються;

4.3.3.3.3. внаслідок пошкодження вантажу або багажу хробаками, гризунами, комахами;

4.3.3.3.4. внаслідок порушення строків доставки вантажу або багажу.

4.3.4. Страхування відповідальності за заподіяння шкоди членам екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу:

4.3.4.1. Відповідно до п. 4.3.4. цих Правил може бути застрахований ризик цивільної відповідальності Страхувальника за заподіяння шкоди в результаті події з повітряним судном під час його експлуатації або під час виконання авіаційних робіт (інших службових обов'язків), що мав місце в період дії договору страхування, і спричинив заподіяння шкоди:

4.3.4.1.1. життю і здоров'ю членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу, зазначеного в договорі страхування;

4.3.4.1.2. життю і здоров'ю працівників замовника авіаційних робіт та осіб, пов'язаних із забезпеченням технічного процесу під час виконання авіаційних робіт.

4.4. Відповідно до п. 4.3.1. - 4.3.4. цих Правил, також не є страховим випадком і не настає цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди, що настала під час експлуатації повітряного судна, в процесі здійснення повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажу або виконанні транспортного експедирування вантажу:

4.4.1. подій, передбачених у "Положенні про виключення з договору страхування ядерних ризиків № 1" - AVN 38B (Додаток 2) або "Положенні про виключення з договору страхування ядерних ризиків № 2" - AVN 71 (Додаток 3);

4.4.2. подій, передбачених у "Положенні про виключення з договору страхування військових ризиків, ризиків викрадення та інших небезпек" - AVN 48B (Додаток 4);

4.4.3. подій, передбачених у "Положенні про виключення з договору страхування ризиків, пов'язаних з електронним розпізнаванням дат" - AVN 2000 (Додаток 5).

4.5. За умови сплати Страхувальником додаткової страхової премії може бути застрахований ризик цивільної відповідальності Страхувальника за заподіяння шкоди внаслідок подій, передбачених у п. 4.4.2. цих Правил, відповідно до "Додаткових умов

страхування від військових ризиків, ризиків викрадення та інших небезпек" - AVN 52С (Додаток 6).

4.6. Відповідно до п.п. 4.3.1. -4.3.4. цих Правил, якщо інше не передбачено договором страхування, страховий захист не діє у випадках:

4.6.1. використання повітряного судна в незакоханих цілях або в цілях, що не відповідають тим, що зазначені у договорі страхування;

4.6.2. знаходження повітряного судна поза географічними районами експлуатації повітряного судна, зазначеними у договорі страхування, якщо це не пов'язано з непереборною силою;

4.6.3. пілотуванні повітряного судна особами, не передбаченими договором страхування або такими, що мають кваліфікацію нижче, ніж вказана в договорі страхування, або управлінні на землі особою, яка не має на це повноважень чи прав;

4.6.4. транспортуванні повітряного судна будь-яким видом транспорту, за винятком транспортування після пошкодження в результаті страхового випадку та буксирування повітряного судна штатними пристроями по території аеродрому;

4.6.5. використання для зльоту або посадки аеродрому (площадки), яка не відповідає вимогам для даного типу повітряного судна, якщо це не пов'язано з непереборною силою;

4.6.6. здійсненні польоту з перевищенням граничних норм завантаження повітряного судна за кількістю пасажирів, вагою та габаритами вантажу, а також порушення центрування;

4.6.7. випуск в політ повітряного судна у свідомо несправному стані, крім тих випадків, коли такий політ здійснюється відповідно до Керівництва з льотної експлуатації повітряного судна або рішення спеціально уповноваженого органу, та на це отримано згоду Страховика в письмовій формі;

4.6.8. заподіяння моральної шкоди.

5. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

5.1. Страхова сума встановлюється договором страхування за згодою сторін.

5.2. Страхова сума, встановлена договором страхування, є граничною сумою страхових відшкодувань за договором страхування.

5.3. У межах страхової суми договором страхування можуть бути встановлені окремі страхові суми (ліміти відшкодування):

5.3.1. щодо заподіяння шкоди життю і здоров'ю одної або кількох фізичних осіб;

5.3.2. щодо заподіяння шкоди життю і здоров'ю членам екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу;

5.3.3. щодо заподіяння шкоди майну будь-якої кількості фізичних або юридичних осіб в тому числі: а) за втрату або пошкодження багажу та вантажу; б) за втрату або пошкодження речей, що знаходяться при пасажирі (ручної поклажі).

5.4. У договорі страхування може бути встановлена франшиза щодо заподіяння шкоди майну. Страховик здійснює страхове відшкодування за вирахуванням франшизи, встановленої:

5.4.1. щодо багажу та речей, що знаходяться при пасажирі (ручної поклажі) - щодо кожної вимоги про відшкодування шкоди;

5.4.2. щодо перевезеного вантажу та багажу - по кожній накладній (вантажній чи поштової) згідно якої висуваються вимоги про відшкодування шкоди або щодо кожної вимоги про відшкодування шкоди, якщо така накладна не виписувалася.

6. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ

6.1. Розмір страхового платежу встановлюється Страховиком виходячи зі страхової суми і страхового тарифу.

6.2. Страховик при визначенні розміру страхового платежу, що підлягає сплаті за договором страхування, має право застосовувати розроблені ним базові страхові тарифи, що визначають страховий платіж з урахуванням умов страхування, обсягу зобов'язань Страховика, типу повітряних суден, що експлуатуються, строку дії договору страхування.

6.3. При укладенні договору страхування на строк менше одного року страховий платіж сплачується в таких розмірах від річного страхового платежу: за 1 місяць - 25%, 2 місяці - 35%, 3 місяці - 40%, 4 місяці 50%, 5 місяців - 60%, 6 місяців - 70%, 7 місяців - 75%, 8 місяців - 80%, 9 місяців - 85%, 10 місяців - 90%, 11 місяців - 95%; при цьому неповний місяць приймається за повний місяць. В залежності від ступеню ризику за домовленістю сторін страховий тариф може встановлюватись іншим шляхом.

6.4. По договорах страхування, укладених на строк до одного місяця, страховий платіж сплачується в таких розмірах від річного страхового платежу: за 1 день - 5%, але не більше 25% за весь період страхування, що не перевищує 1 місяць.

6.5. Страховик при визначенні розміру страхового платежу має вправо застосовувати підвищуючий або знижуючий коефіцієнти до базових страхових тарифів в залежності від географічних районів експлуатації повітряних суден або здійснення повітряних перевезень, характеру польотів, інтенсивності використання повітряних суден, рівня кваліфікації льотних екіпажів та інших факторів страхового ризику.

6.6. Страховий платіж сплачується одноразово або частинами. Порядок сплати страхового платежу встановлюється договором страхування за згодою сторін.

6.7. Несплата Страхувальником повного (чергового) страхового платежу в установлений строк тягне за собою ненабрання чинності або дострокове припинення договору страхування на умовах, зазначених в п.7.9 цих Правил.

6.8. Страхувальники згідно з укладеними договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

7. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Для укладення договору страхування Страхувальник надає Страховику Заяву про страхування в письмовій формі. Форма Заяви встановлюється Страховиком. Особа, ризик відповідальності якої застрахований за договором страхування, вказується Страхувальником в Заяві про страхування.

7.2. Крім Заяви про страхування, Страховик має право вимагати від Страхувальника надання документів, що підтверджують право власності (володіння, користування) на повітряне судно, свідоцтво про державну реєстрацію повітряного судна, сертифікат (посвідчення) льотної придатності повітряного судна або інші, що їх замінюють, право на експлуатацію зазначеного повітряного судна (сертифікат (свідоцтво) експлуатанта або інший документ, що його замінює), а також документи, що підтверджують розмір прийнятої на себе Страхувальником відповідальності за заподіяння шкоди пасажиром (включаючи багаж і особисті речі) і вантажовласникам та застосовуються обмеження такої відповідальності (бланки пасажирського квитка, багажної квитанції, контракти, угоди).

7.3. У випадку втрати договору страхування в період його дії, Страховик видає Страхувальнику дублікат. Після видачі дубліката втрачений договір страхування вважається недійсним і ніякі виплати страхового відшкодування по ньому не провадяться.

7.4. Договір страхування укладається на будь-який узгоджений сторонами строк. Договір страхування, якщо в ньому не передбачено інше, набуває чинності не раніше надходження страхового платежу (або першої частини страхового платежу, якщо договором страхування передбачено сплату страхового платежу частинами) на розрахунковий рахунок або в касу Страховика.

7.5. Строк дії страхування встановлюється договором страхування. Якщо інше не обумовлено в договорі страхування, то страхування починає діяти з моменту, зазначеного в п. 7.4. цих Правил.

7.6. Якщо повітряне судно, вказане в договорі страхування, до моменту закінчення строку страхування знаходиться в польоті (рейсі), то раніше встановлений договором страхування строк страхування продовжується до вчинення цим повітряним судном першої посадки.

7.7. Договір страхування припиняється у випадках:

7.7.1. закінчення строку дії;

7.7.2. виконання Страховиком зобов'язань за договором у повному обсязі;

7.7.3. ліквідації Страхувальника-юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи;

7.7.4. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

7.7.5. набрання чинності рішення суду про визнання договору страхування недійсним;

7.7.6. припинення в установленому законодавством України порядку діяльності з експлуатації повітряних суден, здійснення повітряних перевезень пасажирів, багажу, вантажів або виконання транспортного експедирування вантажу;

7.7.7. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо повний (черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

7.7.8. в інших випадках, передбачених законодавством України.

7.8. Договір страхування може бути припинений достроково на вимогу Страхувальника, а також за взаємною згодою сторін, при дотриманні вимог, встановлених законодавством України.

7.9. Порядок дострокового припинення договору страхування:

7.9.1. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше не передбачено самим договором.

7.9.2. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

7.9.3. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

7.9.4. При достроковому припиненні договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

7.9.5. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, які були здійснені за цим договором страхування.

7.9.6. За умови дострокового припинення дії договору страхування, не допускається повернення Страхувальнику коштів (страхових платежів) готівкою, якщо страхові платежі було здійснено в безготівковій формі.

7.10. Зміни умов договору страхування здійснюються за згодою Страхувальника і Страховика на основі заяви однієї із сторін протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання заяви іншою стороною і оформлюється додатковою угодою до договору страхування, що стає невід'ємною його частиною.

7.11. Якщо одна сторона не згодна з внесенням змін в договір страхування, то в строк 5 (п'ять) робочих днів з моменту подачі такої заяви, вирішується питання про продовження дії договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

7.12. З моменту одержання заяви однієї зі сторін, до моменту прийняття рішення, відповідно до п.п. 7.10 та 7.11 Правил, договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах.

7.13. У випадку зміни юридичної особи Страхувальника, або його ліквідації внаслідок реорганізації (перетворення, злиття, поділу, відокремлення), договір страхування підлягає переоформленню, або переукладенню в період 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня реорганізації. При невиконанні цієї умови договір страхування припиняє свою дію.

7.14. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених законодавством України, а також у випадку:

7.14.1. коли договір страхування укладено після настання страхового випадку;

7.14.2. коли предметом договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, яке набуло чинності.

7.15. У разі визнання договору страхування недійсним кожна із сторін зобов'язана повернути іншій стороні всі грошово-матеріальні цінності, отримані за цим договором страхування, якщо інші наслідки недійсності договору страхування не передбачені законодавством України.

7.16. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно чинного законодавства України.

8. НАСЛІДКИ ЗБІЛЬШЕННЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ

8.1. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому істотні зміни в прийнятому на страхування страховому ризику, що відбулися протягом строку дії

договору страхування, навіть якщо така зміна страхового ризику відбувається не з волі Страхувальника, протягом 3 (трьох) робочих днів з дати настання таких змін.

8.2. Істотними змінами в страховому ризику визнаються такі зміни в предметі договору страхування або пов'язані з предметом договору страхування, які мають значення для визначення ймовірності настання страхового випадку та розміру можливих збитків від його настання, і які могли б - якби вони існували в момент укладення договору страхування - вплинути на рішення Страховика про укладення договору страхування або на конкретні умови договору страхування.

8.2.1. У загальному випадку, істотними є, зміни у відомостях, зазначених Страхувальником при укладанні договору страхування, в його Заяві про страхування і в договорі страхування.

8.3. Страховик, повідомлений про обставини, що спричиняють збільшення страхового ризику, вправі вимагати внесення змін до умов чинного договору страхування або сплати додаткового страхового платежу пропорційно збільшенню страхового ризику, при чому кожна наступна частина страхового платежу може бути збільшена Страховиком пропорційно зміні курсу національної валюти по відношенню до долару США або євро, встановленого Національним банком України між датою укладення договору страхування та датою сплати чергової частини страхового платежу, якщо це передбачено договором страхування. При цьому, за згодою сторін, страхова сума за Договором страхування може бути збільшена.

8.4. Якщо Страхувальник заперечує проти внесення змін до умов договору страхування або сплати додаткового страхового платежу, Страховик має право вимагати припинення договору відповідно до вимог цих Правил та чинного законодавства України.

8.5. При невиконанні Страхувальником обов'язків, передбачених в п. 8.1. цих Правил, Страховик (до настання страхового випадку) має право вимагати припинення договору страхування.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страховик зобов'язаний:

9.1.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та Правилами;

9.1.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо початку оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

9.1.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачені цими Правилами або договором страхування строки. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування, але не може бути більше подвійної облікової ставки НБУ від суми невиконаного Страховиком зобов'язання за кожен день прострочення;

9.1.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

9.1.5. за письмовою заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшили вартість застрахованого майна переукласти з ним договір страхування;

9.1.6. тримати в таємниці відомості про Страхувальника та його майновий стан за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України;

9.1.7. письмово повідомити Страхувальника (Вигодонабувача) або його спадкоємців про прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або про ухвалення рішення щодо зменшення його розміру з обґрунтуванням причин такої відмови або причин зменшення розміру страхового відшкодування, протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, якщо інше не зазначено в договорі страхування;

9.1.8. надавати консультаційну допомогу заявнику при складанні заяви про виплату страхового відшкодування.

9.2. Страховик має право:

9.2.1. під час укладання договору страхування обстежувати повітряне судно, вказане в Заяві про страхування і вивчити необхідну документацію;

9.2.2. в разі зміни ступеня страхового ризику вимагати укладання додаткової угоди до договору страхування та сплати додаткового страхового платежу;

9.2.3. вимагати припинення договору в разі невиконання Страхувальником обов'язків, передбачених п. 8.1 цих Правил;

9.2.4. брати участь у розслідуванні страхових випадків;

9.2.5. направляти запити в компетентні органи про надання відповідних документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку та розмір заподіяної шкоди;

9.2.6. призначати сюрвейєра (експерта) для проведення страхового розслідування з метою встановлення факту страхового випадку та визначення розміру заподіяної шкоди;

9.2.7. вступати від імені Страхувальника і з його згоди в переговори і угоди за вимогами потерпілих осіб про відшкодування заподіяної їм шкоди, а також вести пов'язані з цим справи;

9.2.8. відмовити (повністю або частково) у страховому відшкодуванні у випадках, передбачених цими Правилами та законодавством України;

9.2.9. протягом строку позовної давності, визначеного законодавством України, з дня виплати страхового відшкодування вимагати його повернення, якщо на те виникнуть підстави, передбачені чинним законодавством України.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. своєчасно і в установленому договором страхування порядку сплачувати страхові платежі;

9.3.2. під час укладення договору страхування повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і повідомляти Страховика про їх зміну протягом строку дії договору страхування;

9.3.3. повідомити Страховика про інші укладені або такі, що укладаються договори страхування цивільної відповідальності, пов'язані з експлуатацією повітряного судна, зазначеного в договорі страхування, та здійсненням повітряних перевезень або виконанням авіаційних робіт на такому повітряному судні;

9.3.4. повідомляти Страховика про зміни прав на володіння, розпорядження та користування повітряним судном;

9.3.5. повідомляти Страховика негайно, але не пізніше 3 (трьох) робочих днів, про всі відомі Страхувальнику істотні зміни в прийнятому на страхування страховому ризику, що відбулися протягом строку дії договору страхування, навіть якщо така зміна страхового ризику відбувається не з волі Страхувальника;

9.3.6. повідомляти Страховика про укладення нових контрактів і угод (або доповнень до раніше діючих контрактів та угод), що стосуються розміру прийнятої на себе Страхувальником відповідальності за заподіяння шкоди і застосовуваних обмежень такої відповідальності за 30 (тридцять) календарних днів до початку їх дії;

9.3.7. створити необхідні умови Страховику для проведення ним заходів (огляд, експертиза повітряного судна, умов його технічного обслуговування і експлуатації, участь у розслідуванні страхових випадків і т.д.), пов'язаних з укладанням договору страхування та його виконанням протягом строку його дії;

9.3.8. дотримуватися вимог Керівництва (настанов) з аеронавігації, льотної та технічної експлуатації і обслуговування повітряного судна, систематично вести всю необхідну документацію на повітряне судно, необхідну за діючими правилами, і надавати цю документацію на запит Страховика або його представника;

9.3.9. виконувати розпорядження, що стосуються безпечної експлуатації повітряного судна та управління повітряним рухом, які виходять від посадових осіб компетентних організацій;

9.3.10. забезпечувати належне оформлення та вручення документів: пасажиру - пасажирського квитка та багажної квитанції (документів, які їх замінюють) до повітряного перевезення; вантажовласникові - накладної до навантаження вантажу на борт повітряного судна, за умови, що будь-який пасажир (а також зареєстрований багаж і речі, що знаходяться при пасажирі) або будь-який вантаж і пошта, перевезені на повітряному судні за плату, будуть перевозитися відповідно до договору перевезення (пасажирського квитка, багажної квитанції і накладної), що підтверджує розмір прийнятої на себе Страхувальником відповідальності за заподіяння шкоди пасажиром (включаючи багаж і речі, які знаходяться при пасажирі) та застосування обмеження такої відповідальності;

9.3.11. при настанні події, що може бути підставою для пред'явлення вимог до Страхувальника про відшкодування заподіяної ним шкоди:

9.3.11.1. негайно, але не пізніше 2 (двох) годин, вжити заходів до зменшення збитків, пов'язаних зі страховим випадком;

9.3.11.2. протягом доби, з того моменту, як тільки це стане йому відомо, повідомити Страховика про подію з подальшим підтвердженням (протягом 7 (семи) робочих днів) у письмовій формі;

9.3.11.3. повідомляти Страховику всю подальшу інформацію щодо страхового випадку;

9.3.11.4. не робити будь-які визнання відповідальності, не приймати будь-які прямі і непрямі зобов'язання щодо задоволення вимог потерпілих осіб і не проводити будь-які виплати без письмової згоди Страховика. Порушення цього положення дає Страховику право відмовити у страховому відшкодуванні;

9.3.11.5. вжити заходів щодо збору і передачі Страховику всіх необхідних документів по страховому випадку, в тому числі для забезпечення права вимоги до винної сторони. Порушення цього положення дає Страховику право відмовити у страховому відшкодуванні.

9.4. Страхувальник має право:

9.4.1. ознайомитися з умовами страхування та Правилами;

9.4.2 за узгодженням зі Страховиком, призначати, замінювати або виключати осіб, відповідальність яких застрахована відповідно до чинного договору страхування, протягом строку його дії до настання страхового випадку;

9.4.3. внести зміни до договору страхування в частині кількості повітряних суден відповідно до "Положення про страхування цивільної відповідальності щодо повітряних суден, що додаються до договору страхування, і припинення дії страхування щодо повітряних суден, що виключаються з договору страхування"-AVN 18A (Додаток 7);

9.4.4. достроково припинити дію договору страхування за умови повідомлення про свій намір за 30 (тридцять) календарних днів;

9.4.5. оскаржити рішення Страховика про відмову у здійсненні страхового відшкодування у судовому порядку.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

10.1. При настанні страхового випадку, Страхувальник, його представник, зобов'язані негайно, але не пізніше 2 (двох) годин, вжити всіх можливих та доцільних заходів для рятування повітряного судна і осіб, що знаходились в ньому, зменшення розміру збитків, запобігання подальшого пошкодження повітряного судна, усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, а також забезпечення права вимоги до винної сторони.

10.2. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

10.2.1. негайно, але не пізніше 24 (двадцяти чотирьох) годин, та будь-яким доступним способом, передбаченим в договорі страхування, повідомити Страховика про страховий випадок, але в будь-якому разі не пізніше 2 (двох) робочих днів, починаючи з того моменту, коли Страхувальнику, його представнику стало відомо про таку подію, повідомити Страховика про настання такої події письмово (у довільній формі або за формою встановленою Страховиком) з докладним викладенням всіх відомих йому обставин;

10.2.2. негайно (протягом 24 (двадцяти чотирьох) годин) з моменту настання страхового випадку, або з моменту, коли Страхувальнику (його представнику) стало відомо про таку подію, повідомити відповідні компетентні органи чи служби, та забезпечити наявність документів, що підтверджують настання страхового випадку, його причини та розмір збитків;

10.2.3. незалежно від повідомлення про настання страхового випадку, негайно, але в будь-якому разі не пізніше 2 (двох) робочих днів з дати коли Страхувальнику або його представнику стало відомо про це, повідомити Страховика:

10.2.3.1. про судові справи, подані позови, проведення дізнань чи розслідувань, що пов'язані з настанням страхового випадку;

10.2.3.2. про відкриття судового провадження відносно Страхувальника або членів екіпажу, яке пов'язано із настанням страхового випадку;

10.2.3.3. про те, що компетентними органами чи службами проводиться розслідування, експертиза, розпочато кримінальне провадження, накладений штраф і т.п. заходи в зв'язку з настанням страхового випадку.

10.2.4. вжити всіх можливих заходів для з'ясування причин та наслідків страхового випадку, а також всіх можливих і необхідних заходів для зменшення розміру збитку;

10.2.5. якомога швидше вжити заходів для одержання відповідних документів, що підтверджують настання страхового випадку;

10.2.6. надати Страховику або його представникам можливість проводити розслідування причин та наслідків страхового випадку, а також забезпечити Страховику (представнику Страховика), на його вимогу, вільний доступ до документів, які мають

значення та відношення для визначення обставин, характеру страхового випадку та розміру збитку;

10.2.7. сприяти Страховику в судовій справі про відшкодування шкоди та завданих збитків по страховому випадку та інших судових справах, що стосуються страхового випадку;

10.2.8. вжити всіх заходів щодо можливості здійснення права вимоги Страховика до особи, винної в настанні страхового випадку, та оформити всі необхідні для цього документи;

10.2.9. сприяти Страховику в розслідуванні обставин страхового випадку;

10.2.10. надати Страховику всю доступну Страхувальнику інформацію і документацію, що підтверджує настання страхового випадку, та яка дозволить Страховику зробити висновок щодо причин, дій і наслідків страхового випадку, про характер та розмір збитку;

10.2.11. виконувати розпорядження і рекомендації Страховика або його уповноважених представників;

10.2.12. забезпечити можливість участі Страховика або його представника в огляді місця страхового випадку, пошкодженого майна та встановленні розміру понесеного збитку, а також участі у роботі відповідної комісії, яка проводить розслідування авіаційної події (пригоди), якщо така комісія буде створюватись;

10.2.13. якщо це передбачено договором страхування, протягом узгодженого зі Страховиком строку, який визначається в договорі страхування з урахуванням умов цього пункту цих Правил, зберігати незмінними всі записи, документи, майно (в т.ч. повітряне судно) тощо, що будь-яким чином пов'язано зі страховим випадком. Страхувальник має право змінювати обстановку щодо розташування майна (в т.ч. повітряного судна) після страхового випадку, тільки виходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків, та тільки за згодою Страховика, або після двох тижнів з дня повідомлення Страховика про страховий випадок;

10.2.14. виконувати інші дії при настанні страхового випадку, які передбачені цими Правилами та/або договором страхування.

10.3. Для отримання страхового відшкодування, крім письмового повідомлення про страховий випадок, Страхувальник (Вигодонабувач) або його спадкоємці повинні надати Страховику письмову заяву про отримання страхового відшкодування та документи, що підтверджують настання страхового випадку, розмір збитку та є необхідними для виплати страхового відшкодування.

10.4. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та є необхідними для здійснення виплати страхового відшкодування:

10.4.1. договір страхування та/або страхове свідоцтво (поліс, сертифікат);

10.4.2. протоколи, постанови, рішення, акти, вироки, видані відповідними компетентними (уповноваженими) державними та іншими органами (посадовими особами), у яких зазначені обставини і причини виникнення страхового випадку та розмір збитку;

10.4.3. рішення судів (при наявності судового провадження), документи щодо обставин і причини виникнення страхового випадку та розміру збитку, отримані від правоохоронних, податкових, банківських органів, місцевих органів влади, висновки експертів та спеціалізованих організацій, установ, які діють на підставі відповідних дозволів (ліцензій) - юридичні, аудиторські, консультаційні, якщо отримання таких документів є необхідним. Рішення іноземного суду приймається до уваги Страховиком лише за умови, якщо таке рішення іноземного суду визнано та підлягає виконанню на території України, відповідно до вимог чинного законодавства України;

10.4.4. документи реєстрації, або інші документи що підтверджують дійсність перевезення пасажирів, та /або вантажу, багажу (пасажирський квиток, багажна квитанція, накладна, та інші);

10.4.5. документи що підтверджують факт заподіяння збитків (акт про нещасний випадок, довідка з медичної установи, інші медичні документи, що підтверджують надання медичних послуг);

10.4.6. копію сертифікату льотної придатності;

10.4.7. копію завдання на політ (рейс);

10.4.8. документи, що підтверджують наявність майнового інтересу у Страхувальника (Вигодонабувача) щодо предмету договору страхування, а саме документи, які засвідчують право власності (користування, розпорядження) повітряним судном;

10.4.9. довідки (висновки, акти) експертів, що підтверджують розмір завданої шкоди у разі її заподіяння внаслідок страхового випадку;

10.4.10. документи, що підтверджують витрати, понесені Страхувальником з метою запобігання або зменшення розмірів збитку, якщо відшкодування таких витрат передбачено договором страхування;

10.4.11. документи державної установи метеорологічної (сейсмологічної) служби або Державної служби України з надзвичайних ситуацій (уповноваженого органу чи служби країни, на території якої стався страховий випадок), що підтверджують відомості про характер і час дії відповідного стихійного явища або іншого небезпечного явища природи, якщо страховий випадок стався внаслідок таких явищ та якщо це передбачено договором страхування;

10.4.12. інші документи, що підтверджують настання страхового випадку, розмір збитку та є необхідними для виплати страхового відшкодування, за вимогою Страховика, перелік яких передбачено договором страхування.

10.5. Копії документів, що подаються Страховику повинні бути засвідчені у встановленому чинним законодавством України порядку.

10.6. Конкретний перелік документів, відповідно до п. 10.4. цих Правил, на підставі яких здійснюється виплата страхового відшкодування, визначається Страховиком при з'ясуванні причин і обставин страхового випадку та визначення розміру збитків.

10.7. Заява про виплату страхового відшкодування, що подається Страховику, повинна містити:

10.7.1. найменування Страховика;

10.7.2. назву (для юридичної особи), прізвище, ім'я, по батькові (для фізичної особи) заявника, його місцезнаходження або місце проживання;

10.7.3. зміст майнової вимоги заявника щодо відшкодування завданих збитків;

10.7.4. інформацію про вже здійснені взаєморозрахунки між Страхувальником (Вигодонабувачем) та особою, відповідальною за нанесений збиток;

10.7.5. обставини, якими заявник обґрунтовує свою вимогу, та докази, що підтверджують її відповідно до чинного законодавства України;

10.7.6. розмір понесених збитків;

10.7.7. підпис заявника і дату подання заяви.

10.8. Заява про виплату страхового відшкодування подається Страховику за формою, що встановлена Страховиком або, якщо ним такої форми не встановлено, у довільній формі, але в будь-якому разі заява повинна містити інформацію передбачену підпунктами 10.7.1.-10.7.7 цих Правил.

10.9. Заява про виплату страхового відшкодування подається Страховику не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів з дати настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування. Документи, які зазначені у п. 10.4. цих Правил, подаються Страховику разом із заявою про виплату страхового відшкодування. Якщо документи, які зазначені у п. 10.4. цих Правил, видаються відповідними компетентними органами, установами чи організаціями, то такі документи надаються Страховику після їх отримання від таких компетентних органів, установ чи організацій не пізніше 2 (двох) робочих днів з дня їх отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями.

10.10. Несвоєчасне подання документів, що підтверджують настання страхового випадку, розмір збитків та є необхідними для виплати страхового відшкодування, може бути підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування.

10.11. У відношенні до кожного страхового випадку згідно договору страхування за згодою сторін може бути передбачена заміна переліку всіх або частини документів, що підтверджують настання страхового випадку (п. 10.4. цих Правил). Страховик має право звільнити Страхувальника (Вигодонабувача) або його спадкоємців від обов'язку надавати частину документів із вищезазначеного переліку документів чи зобов'язати надати інші документи, що не передбачені переліком п. 10.4. цих Правил.

11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВІДШКОДУВАНЬ. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВІДШКОДУВАНЬ

11.1. Рішення про здійснення страхового відшкодування приймається Страховиком не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів з моменту отримання Страховиком всіх необхідних документів, що підтверджують настання страхового випадку та є необхідними для здійснення страхового відшкодування (розділ 10 цих Правил), якщо інше не передбачено договором страхування.

11.2. Рішення про здійснення страхового відшкодування оформляється Страховим актом, який складається Страховиком у формі, що визначається Страховиком.

11.3. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком не пізніше 10 (десяти) робочих днів з моменту підписання Страхового акту, що складається Страховиком.

11.4. Виплата страхового відшкодування здійснюється відповідно до умов договору страхування Страхувальнику (Вигодонабувачу) якщо це передбачено договором страхування, або його спадкоємцям в розмірі завданого збитку, який визначається Страховиком на підставі отриманих документів (розділ 10 цих Правил), але у межах страхової суми, відповідних лімітів відповідальності, що встановлені договором страхування, а також з урахуванням положень цих Правил та інших умов, що вказані в договорі страхування.

11.5. Розмір страхового відшкодування не може перевищувати суми збитків понесених внаслідок настання страхового випадку, страхової суми та лімітів відповідальності, за окремими ризиками, що зазначені у договорі страхування.

11.6. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то відшкодування здійснюється на таких умовах:

11.6.1. у разі заподіяння шкоди життю та здоров'ю третьої особи:

11.6.1.1. заробіток, якого потерпіла особа позбулася внаслідок постійної або тимчасової втрати працездатності в результаті заподіяння шкоди життю і здоров'ю, за весь період втрати працездатності;

11.6.1.2. витрати на медичне лікування;

11.6.1.3. частина заробітку, який у разі смерті потерпілої особи втратили непрацездатні особи, які перебували на утриманні або мали право на одержання від нього утримання за період, який визначається відповідно до вимог законодавства України і держав, на території яких мало місце заподіяння шкоди Страхувальником;

11.6.1.4. витрати на поховання у разі смерті потерпілої особи;

11.6.2. Розмір страхового відшкодування за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів не повинен бути меншим:

11.6.2.1. під час виконання польотів у межах України - суми, що дорівнює завданій шкоді, згідно з нормами, встановленими законодавством України. Страховик сплачує страхове відшкодування кожному пасажирові або його спадкоємцю шляхом перерахунку коштів на рахунок особи отримувача, або на рахунок установи, що надавала потерпілому медичну допомогу;

11.6.2.2. під час виконання міжнародних польотів - у межах, передбачених міжнародними угодами або законодавством країни (у тому числі для військових та пов'язаних з ними ризиків), на території якої здійснюються пасажирські перевезення, відповідно до уніфікованих умов об'єднання лондонських страховиків або інших умов, що застосовуються у міжнародній практиці;

11.6.3. у разі заподіяння шкоди життю і здоров'ю членів екіпажу повітряного судна або іншого авіаційного персоналу та осіб, пов'язаних із забезпеченням технічного процесу під час виконання авіаційних робіт:

11.6.3.1. у разі загибелі або смерті потерпілої особи внаслідок страхового випадку - спадкоємцю загиблого (померлого) - 100 % страхової суми;

11.6.3.2. у разі встановлення потерпілій особі інвалідності:

I групи - 100 % страхової суми;

II групи - 80 % страхової суми;

III групи - 60 % страхової суми;

11.6.3.3. у разі тимчасової втрати працездатності потерпілою особою за кожен день - 0,2 % від страхової суми, але не більш як 50 % страхової суми, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.6.3.4. Страхова сума встановлюється у договорі страхування за домовленістю Сторін.

11.6.4. у разі заподіяння шкоди майну третіх осіб:

11.6.4.1. при повній загибелі майна у розмірі його дійсної вартості в місці його перебування на момент страхового випадку.

11.6.5. Розмір страхового відшкодування за шкоду заподіяну майну потерпілих осіб при повній загибелі (втраті) майна не повинен бути меншим:

11.6.5.1. вартості багажу або вантажу, що зазначена в документі, який підтверджує повітряне перевезення (згідно з офіційним обмінним курсом Національного банку на дату виплати);

11.6.5.2. вартості речей, що знаходяться у пасажира (ручної поклажі), що зазначена в документі, який підтверджує повітряне перевезення, та реєстраційних документах за офіційним обмінним курсом Національного банку на дату виплати.

11.6.5.3. при пошкодженні майна - в розмірі витрат, необхідних для приведення цього майна в той стан, в якому воно перебувало до моменту пошкодження.

11.7. Виплата страхового відшкодування не проводиться, якщо збитки або витрати не зумовлені страховим випадком.

11.8. Страхове відшкодування виплачується лише в розмірі завданого збитку в межах страхової суми (відповідних лімітів відповідальності).

11.9. Страхове відшкодування сплачується із вирахуванням сум, одержаних Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями в порядку відшкодування заподіяного збитку від осіб, відповідальних за збиток, а також зменшене на розмір обумовленої договором страхування франшизи, якщо вона передбачена в договорі страхування. У випадку, коли це відшкодування отримано Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями після одержання від Страховика страхового відшкодування, то страхове відшкодування (його частина), яке виплачено Страховиком, повинно бути повернуто Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями на поточний рахунок Страховика в розмірі, що відповідає розміру отриманого Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями відшкодування від осіб, відповідальних за збиток, протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями зазначеного відшкодування.

11.10. Якщо при укладанні договору страхування Страхувальнику надана розстрочка на сплату страхового платежу, то Страховик при виплаті страхового відшкодування утримує несплачену частину страхового платежу.

11.11. Якщо це передбачено умовами договору страхування, то Страховик відшкодовує витрати, що понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, але в межах страхової суми (відповідних лімітів відповідальності).

11.12. Виплата страхового відшкодування не здійснюється, якщо доведений (обґрунтований) розмір збитків або витрат менший чи дорівнює розміру франшизи, встановленої договором страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.13. Страхувальник (Вигодонабувач) або його спадкоємці зобов'язані повернути Страховику одержане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо протягом передбачених чинним законодавством України строків позовної давності виявиться обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) або його спадкоємців права на страхове відшкодування.

11.14. У разі виплати страхового відшкодування Страховик продовжує нести відповідальність по договору страхування до кінця строку його дії в межах різниці між відповідною страховою сумою, обумовленою договором страхування, і сумою відшкодування, що сплачена.

11.15. Після здійснення страхового відшкодування за договором страхування до Страховика в межах фактичних витрат переходить право вимоги (регресу), яке Страхувальник мав до особи, відповідальної за настання страхового випадку. Передача прав вимоги Страховику з боку Страхувальника не звільняє останнього від прийняття всіх можливих заходів по зменшенню збитку.

11.16. Виплата страхового відшкодування здійснюється тією валютою, яка передбачена договором страхування, якщо інше не передбачено чинним законодавством України.

12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВІДШКОДУВАНЬ. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Підставами для прийняття рішення Страховиком щодо відмови в здійсненні страхового відшкодування є:

12.1.1. навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача) або його спадкоємців, спрямовані на настання страхового випадку. Кваліфікація дій Страхувальника (Вигодонабувача) або його спадкоємців встановлюється відповідно до чинного законодавства України, та відповідного міжнародного законодавства;

12.1.2. вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями злочину, що призвів до страхового випадку;

12.1.3. подання Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку, а також неповної інформації про обставини, що мають значення для оцінки страхового ризику. Під поданням свідомо неправдивих відомостей сторони розуміють:

12.1.3.1. подання відомостей та документів Страховику Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями, які не відповідають дійсності;

12.1.3.2. неподання Страховику Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями відомостей та документів, які мають бути надані відповідно до встановлених Страховиком вимог;

12.1.4. подання Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями Страховику свідомо неправдивої інформації та документів, які мають бути надані відповідно до встановлених Страховиком вимог, в тому числі з метою завищення суми страхового відшкодування;

12.1.5. отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні, або інших третіх осіб;

12.1.6. несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин та/або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків або причин настання страхового випадку, а також у реалізації права вимоги (регресу) по відношенню до особи, винної у настанні страхового випадку;

12.1.7. неусунення Страхувальником протягом узгодженого з Страховиком строку обставин, які помітно підвищують ступінь ризику, про необхідність усунення яких Страховик письмово повідомляв Страхувальника або несплати додаткової страхової премії за підвищення ступеню ризику;

12.1.8. неподання Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями (відповідно до умов договору страхування та/або цих Правил) документів, які необхідні Страховику для прийняття рішення щодо визнання події такої, що є страховою, визначення розміру завданого збитку, виплати страхового відшкодування, або несвоєчасне та не в повному обсязі подання документів, що підтверджують настання страхового випадку та є необхідними для виплати страхового відшкодування;

12.1.9. незабезпечення Страхувальником після настання страхового випадку, належного медичного обслуговування та зберігання майна, що повністю або частково залишилось непошкодженим, якщо це передбачено договором страхування;

12.1.10. порушення Страхувальником умов договору страхування та/або цих Правил;

12.1.11. інші випадки, передбачені чинним законодавством України, цими Правилами та/або умовами договору страхування, нормами міжнародного законодавства, які не суперечать чинному законодавству України.

12.2. Страховик звільняється від відшкодування збитків, які виникли внаслідок того, що Страхувальник навмисно не вживав доцільних заходів, необхідних для зменшення розміру можливих збитків, якщо це передбачено договором страхування.

12.3. Договором страхування може бути передбачено, що при відмові Страхувальника від права вимоги (регресу), яке Страхувальник, мав до особи, відповідальної за настання страхового випадку, або здійснення таких прав буде з вини Страхувальника неможливим, то Страховик звільняється в повному обсязі від обов'язку здійснити виплату страхового відшкодування, а якщо страхове відшкодування було виплачено, то Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику отримане відшкодування.

12.4. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші підстави для відмови в здійсненні страхового відшкодування, якщо такі підстави не будуть суперечити цим Правилам та чинному законодавству України.

12.5. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком у строк не більше 30 (тридцяти) календарних днів з моменту одержання Страховиком заяви про виплату страхового відшкодування та документів, зазначених у розділі 10 цих Правил, та протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, повідомляється Страхувальнику (Вигодонабувачу) або його спадкоємцям у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови, якщо інше не зазначено в договорі страхування.

13. ПОДВІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

13.1. Страхувальник зобов'язаний інформувати Страховика про всі договори страхування, укладені по відношенню до предмету договору страхування.

13.2. Якщо на момент настання страхового випадку щодо предмету договору страхування діяли також інші договори страхування, відшкодування збитків розподіляється

пропорційно співвідношенню страхових сум за такими договорами страхування, а Страховик сплачує відшкодування лише в тій частині, що припадає на його долю, якщо інше не передбачено самим договором страхування.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори по договору страхування між Страховиком та Страхувальником (Вигодонабувачем) або його спадкоємцями вирішуються шляхом переговорів.

14.2. Якщо сторони договору страхування не дійшли згоди шляхом переговорів, то вирішення спорів здійснюється в порядку, встановленому чинним законодавством України.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Усі заяви та повідомлення, передбачені умовами договору страхування та цими Правилами, повинні здійснюватися Страхувальником у письмовій формі, а заява про припинення дії договору страхування - надсилається рекомендованим листом.

15.2. Зміни та доповнення в договір страхування можуть бути внесені тільки за згодою сторін договору страхування шляхом укладання додаткової письмової угоди до договору страхування.

15.3. У випадку, якщо договір страхування конкретизує, уточнює або доповнює положення цих Правил, але не суперечить їх положенням, то пріоритетну силу мають положення договору страхування.

15.4. Страхувальник з підписанням договору страхування надає Страховику письмову згоду на отримання, збирання, зберігання, обробку та використання персональних відомостей про Страхувальника (прізвище, ім'я, по-батькові, зареєстроване та фактичне місце проживання, номер телефону/факсу, адреса електронної пошти, паспортні дані, індивідуальний податковий номер тощо), а також розголошення вказаних відомостей третім особам, що уповноважені на виконання будь-яких законодавчих або договірних зобов'язань перед Страховиком або з метою виконання законодавчих чи договірних зобов'язань Страховика перед третіми особами. Розголошення персональних відомостей включає право Страховика на отримання, збирання, обробку, використання, зберігання, обмін та передачу їх зазначеним вище третім особам, які, зі свого боку, за чинним законодавством зобов'язані забезпечити подальший захист та зберігання отриманої від Страховика інформації щодо персональних даних Страхувальника та відповідних відомостей в будь-якій формі.

15.5. Умови, що не врегульовані цими Правилами, регулюються договором страхування та чинним законодавством України.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ВПЛИВУ ШУМУ, ЗАБРУДНЕННЯ ТА ІНШИХ НЕБЕЗПЕК

(Застосовується при страхуванні цивільної відповідальності власників повітряних суден і авіаперевізників)

1. Відповідно до цього Положення не є страховим випадком цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди життю і здоров'ю або майну третіх осіб в результаті подій, викликаних:

а) впливом шуму (чутного для людського вуха чи ні), вібрацією, звуковим ударом та/або іншими подібними явищами;

б) забрудненнями або зараженням будь-якого роду;

в) впливом електричних або електромагнітних перешкод;

г) втручання у можливість використання майна;

за винятком випадків заподіяння шкоди внаслідок пожежі, вибуху при аварії, катастрофи, зіткнення або іншої зареєстрованої події з повітряним судном у польоті, що спричинило експлуатацію повітряного судна в позаштатному режимі.

2. Всі умови договору страхування, що стосуються обов'язку Страховика здійснювати страхове відшкодування, не поширюються на випадки заподіяння шкоди:

а) внаслідок подій, зазначених у п. 1 цього Положення;

б) внаслідок комбінації подій, передбачених договором страхування, та подій, зазначених у п. 1 цього Положення.

3. У разі, якщо шкода була заподіяна згідно з підпунктом б) п. 2 цього Положення, Страховик буде відшкодувати Страхувальнику в межах страхової суми, встановленої договором страхування, тільки відповідну частину збитків (відповідно до розміру доведеної шкоди), що відбулися внаслідок подій, передбачених договором страхування, включаючи:

а) суму, присуджену до виплати Страхувальнику;

б) юридичні і судові витрати, зроблені Страхувальником з письмової згоди Страховика.

4. Дія цього Положення не поширюється на дію "Положення про виключення з договору страхування ядерних ризиків" - AVN 38B / AVN 71.

AVN 46B
(01.10.96.)

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ З ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ЯДЕРНИХ РИЗИКІВ № 1

(застосовується при страхуванні повітряних суден і цивільної відповідальності
власників повітряних суден і авіаперевізників)

1. Відповідно до цього Положення не є страховими випадками загибель або пошкодження будь-якого майна* та/або цивільна відповідальність Страхувальника за спричинення будь-якої шкоди в результаті пригод, викликаних:

а) радіоактивними, токсичними, вибуховими або іншими небезпечними властивостями будь-якого вибухонебезпечного ядерного пристрою або його ядерних складових частин;

б) радіоактивними властивостями, або комбінацією радіоактивних властивостей з токсичними, вибуховими або іншими небезпечними властивостями, будь-яким іншим радіоактивним матеріалом при перевезенні його, як вантажу, включаючи його зберігання і навантажувально-розвантажувальні роботи;

в) іонізуючою радіацією або радіоактивним зараженням від будь-якого іншого джерела радіоактивності, або токсичними, вибуховими або іншими небезпечними властивостями будь-якого іншого радіоактивного джерела.

2. Відповідно до цього Положення до радіоактивних матеріалів або радіоактивних джерел, зазначених у п. 1 б) і в) цього Положення, не відносяться:

а) збіднений уран або природний уран в будь-якій формі;

б) радіоізотопи, які досягли кінцевої стадії обробки і придатні для використання в наукових, медичних, сільськогосподарських, комерційних, освітніх або виробничих цілях.

3. За договором страхування не є страховими випадками загибель або пошкодження будь-якого майна та/або цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння будь-якої шкоди, якщо:

а) Страхувальник є також застрахованою особою або співстрахувальником за іншими договорами страхування, включаючи договори страхування відповідальності за заподіяння шкоди у зв'язку з використанням атомної енергії;

б) будь-яка фізична особа або організація (крім Страхувальника) зобов'язані забезпечувати фінансовий захист у відповідності до законодавства тих країн, в яких здійснюється експлуатація застрахованих повітряних суден;

в) Страхувальник має право на компенсацію збитків будь-яким урядом або його організацією, так, якби страхування не діяло.

4. Загибель, пошкодження або втрата будь-якого майна та/або цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння будь-якої шкоди, в результаті події, викликаной впливом радіоактивних матеріалів або радіоактивних джерел, вказаних в п. 2 цього Положення, можуть розглядатися в якості страхових випадків, за умови, що:

а) перевезення будь-якого радіоактивного матеріалу в якості вантажу, включаючи зберігання чи вантажно-розвантажувальні роботи, буде здійснюватися відповідно до "Технічних інструкцій по безпечному перевезенню небезпечних вантажів повітрям" ІКАО або відповідно до більш жорстких вимог законодавства;

б) вказана вище подія мала місце в період дії договору страхування та Заява про виплату страхового відшкодування надійде до Страховика протягом строку, встановленого чинним законодавством України;

в) у разі загибелі, пошкодження повітряного судна або втрати можливості його використання з причин радіоактивного зараження, коли рівень радіоактивного зараження перевищить максимально допустимий рівень, вказаний в Таблиці*:

Випромінювач (Норми безпеки МАГАТЕ)	Максимально допустимий рівень радіоактивного зараження поверхні (Усереднений за площею більше 300 см ²)
Бета, гамма випромінювачі, а також альфа випромінювачі низької токсичності	не більше 4 Бк\см ² (0,1 нКи\см ²)
Всі інші випромінювачі	не більше 0,4 Бк\см ² (0,01 нКи\см ²)

г) дія страхування, відповідно до п. 4 цього Положення, може бути припинена після закінчення 7 діб з моменту повідомлення Страховиком про це Страхувальника в письмовій формі.

AVN 38 B
(22.07.96.)

* Під "будь-яким майном" в цьому Положенні розуміється повітряне судно, двигуни, агрегати і т.п., що зазначені в договорі страхування.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ЯДЕРНИХ РИЗИКІВ № 2

(Застосовується при страхуванні повітряних суден та цивільної відповідальності власників
повітряних суден і авіаперевізників)

1. Відповідно до цього Положення не є страховими випадками загибель або пошкодження будь-якого майна та/або цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння будь-якої шкоди в результаті подій, викликаних:

а) радіоактивними, токсичними, вибуховими або іншими небезпечними властивостями будь-якого вибухового ядерного пристрою або його ядерної складової частини;

б) іонізуючою радіацією або радіоактивним зараженням від будь-якого іншого радіоактивного джерела, або токсичними, вибуховими властивостями, або іншими небезпечними властивостями такого радіоактивного джерела.

AVN 71
(22.07.96.)

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ військових ризиків, ризиків викрадення та інших небезпек

(Застосовується при страхуванні повітряних суден та цивільної відповідальності власників
повітряних суден і авіаперевізників)

1. Відповідно до цього Положення не є страховими випадками загибель або пошкодження будь-якого майна та/або цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння будь-якої шкоди в результаті подій, викликаних:

а) війною, інтервенцією, актами іноземних ворогів, бойовими діями (з оголошенням війни або без оголошення), громадянською війною, заколотом, революцією, повстанням, військовим становищем, дією військових властей або сил, які незаконно захопили владу, або спробами незаконного захоплення влади;

б) будь-яким вибухом будь-якої зброї із застосуванням атомного та ядерного розщеплення і/або синтезу або іншої подібної реакції або радіоактивної сили або матеріалу;

в) страйками, бунтами, актами громадянської непокорності або масовими заворушеннями;

г) діями однієї особи або групи осіб, незалежно від того чи є вони агентами суверенної держави чи ні, спрямованими на досягнення політичних чи терористичних цілей і незалежно від того, чи є наслідком загибель або пошкодження будь-якого майна в результаті таких дій випадковими або навмисними;

д) будь-якими зловмисними діями чи саботажем;

е) конфіскацією, націоналізацією, захопленням, накладенням арешту, привласненням, реквізицією у власність або для використання або за розпорядженням будь-якого уряду (цивільного, військового або існуючого de facto), або державної чи місцевої влади;

ж) викраденням, незаконним захопленням або здійсненням насильницького контролю над повітряним судном або екіпажем у польоті (включаючи будь-яку спробу такого захоплення або контролю), вчиненим однією особою або групою осіб, які перебувають на борту повітряного судна і діють без згоди Страхувальника.

2. Крім того за договором страхування не є страховими випадками загибель або пошкодження будь-якого майна та/або цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння будь-якої шкоди, що відбулися в той час, коли повітряне судно знаходиться поза контролем Страхувальника в результаті якої-небудь з перерахованих вище подій.

Повітряне судно буде вважатися таким, що повернулося під контроль Страхувальника, як тільки Страхувальник буде знову вільно володіти, користуватися чи розпоряджатися цим повітряним судном.

При цьому повітряне судно повинно успішно повернутися повністю придатним для експлуатації до Страхувальника на аеродром, що знаходиться в межах географічних районів експлуатації повітряного судна, встановлених договором страхування. Успішним повернення вважається в тому випадку, якщо повітряне судно перебуває на стоянці з вимкненими двигунами і без примусу до цього з боку третіх осіб.

AVN 48B
(01.10.96.)

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ЕЛЕКТРОННИМ РОЗПІЗНАВАННЯМ ДАТ

(Застосовується при страхуванні повітряних суден та цивільної відповідальності власників
повітряних суден і авіаперевізників)

Відповідно до цього Положення не є страховими випадками загибель або пошкодження будь-якого майна та/або цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння будь-якої шкоди в результаті подій, викликаних:

а) неможливістю комп'ютерного апаратного та програмного забезпечення або іншого інформаційного технологічного обладнання або системи (що знаходиться у власності Страхувальника або іншої особи) належним чином розпізнати, змінити або перевести значення року, дати або часу у зв'язку з:

- Зміною року з 1999 на 2000 та/або;
  - Зміною дати з 21 серпня 1999 на 22 серпня 1999 та/або;
  - Будь-якою іншою зміною значення року, дати, часу;
- будь то в час, до або після такої зміни значення року, дати або часу;

б) будь-якою зміною або модифікацією будь-якого апаратного або програмного забезпечення, або іншого інформаційного технологічного устаткування або системи, що перебуває у власності Страхувальника або іншої особи, для попередження або у відповідь на такі зміни значення року, дати, часу або розпорядженнями або проведенням обслуговування в зв'язку з будь-якою подібною зміною значень або модифікацією;

в) будь-якою неможливістю використання або недоступністю будь-якого майна або обладнання із-за будь-яких дій, неможливістю здійснити дії або рішення, прийняті Страхувальником або іншою особою, пов'язані зі зміною значень року, дати або часу.

Всі умови договору страхування, що стосуються обов'язків Страховика здійснювати страхове відшкодування, не поширюються на зазначені вище події.

AVN 2000
(22.04.98.)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ
ВІД ВІЙСЬКОВИХ РИЗИКІВ, РИЗИК ВИКРАДЕННЯ ТА ІНШИХ НЕБЕЗПЕК**
(застосовується при страхуванні цивільної відповідальності
власників повітряних суден і авіаперевізників)

1. Відповідно до цих Додаткових умов за умови сплати Страхувальником додаткової страхової премії в розмірі, визначеному Страховиком, страховим випадком є цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди в результаті подій, викликаних подіями, передбаченими у всіх пунктах "Положення про виключення з договору страхування військових ризиків, ризику викрадення й інших небезпек" - AVN 48B, за винятком пункту б).

2. Відповідно до цих Додаткових умов не є страховим випадком цивільна відповідальність Страхувальника за заподіяння шкоди майну третіх осіб, розташованому на поверхні землі в результаті подій, викликаних подіями, передбаченими в п. а) "Положення виключення з договору страхування військових ризиків, ризику викрадення й інших небезпек", якщо заподіяна шкода не пов'язана з використанням повітряного судна.

3. Безумовне призупинення дії страхування

Дію страхування, відповідно до цих Додаткових умов, може бути безумовно призупинено, у наступних випадках:

а) щодо подій, передбачених усіма пунктами "Положення про виключення з договору страхування військових ризиків, ризику викрадення й інших небезпек", - у разі раптового початку війни (з оголошенням війни або без оголошення) між будь-якими двома або більше з таких держав, а саме Франція, Китайська Народна Республіка, Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії, Сполучені Штати Америки;

б) щодо подій, передбачених у п. а) "Положення про виключення з договору страхування військових ризиків, ризику викрадення й інших небезпек", - у разі застосування противником будь-якої бойової зброї, що діє за принципом атомного чи ядерного розщеплення та/або синтезу або іншої подібної реакції або радіоактивної сили чи матеріалу, де б і коли б такий вибух не відбувся, і незалежно від того, було влучено в це повітряне судно, щодо якого застрахована цивільна відповідальність, чи ні;

в) щодо подій, передбачених усіма пунктами "Положення про виключення з договору страхування ризиків викрадення й інших небезпек", - у разі реквізиції будь-якого застрахованого повітряного судна у власність або для користування.

Однак, у випадку, якщо повітряне судно перебуває в польоті за обставин, передбачених у підпунктах а), б) і в) пункту 3 цих Додаткових умов, дія страхування продовжується до моменту вчинення таким повітряним судном першої посадки і висадки пасажирів.

4. Зміна умов страхування та дострокове припинення дії страхування:

а) Страховик має право переглянути розмір страхової премії та/або перелік географічних районів експлуатації застрахованого повітряного судна, встановлений даними Додатковими умовами, з 23 годин 59 хвилин за Гринвічем (GMT) після закінчення 7 діб з моменту повідомлення Страховиком про зазначені зміни Страхувальника в письмовій формі.

Якщо протягом цих 7 діб Страхувальник не дасть своєї згоди на внесення таких змін до договору страхування, дія страхування, відповідно до цих Додаткових умов, достроково припиняється;

б) у разі вибуху, передбаченого в п. 3. цих Додаткових умов, Страховик має право достроково припинити дію страхування, відповідно до цих Додаткових умов за будь-яким з пунктів в), г), д), е) або ж) "Положення про виключення з договору страхування військових ризиків, ризику викрадення та інших небезпек", з 23 годин 59 хвилин за Гринвічем (GMT)

після закінчення 48 годин з моменту повідомлення Страховиком про це Страхувальника в письмовій формі;

в) дія страхування, відповідно до цих Додаткових умов, може бути достроково припинена Страховиком або Страхувальником за взаємною згодою сторін за умови повідомлення іншої сторони в письмовій формі з 23 годин 59 хвилин за Гринвічем (GMT) після закінчення 7 діб з моменту повідомлення Страховиком про зазначені зміни Страхувальника в письмовій формі.

AVN 52C
(01.10.96.)

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТРАХУВАННЯ
ЦИВІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЩОДО ПОВІТРЯНИХ СУДЕН, ЩО
ДОДАЮТЬСЯ В ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ, ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЇ
СТРАХУВАННЯ ЩОДО ПОВІТРЯНИХ СУДЕН, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬСЯ З
ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

1. Відповідно до цього Положення за умови сплати додаткової страхової премії, обчисленої пропорційно необхідного строку страхування, Страхувальник має право застрахувати на умовах діючого договору страхування протягом строку його дії свою цивільну відповідальність при експлуатації, здійсненні повітряних перевезень або виконанні авіаційних робіт щодо повітряних суден, доданих до договору страхування, за умови, що такі повітряні судна (що належать або експлуатуються Страхувальником), будуть того ж самого типу, що й раніше застраховані на умовах діючого договору страхування.

2. Для того, щоб застрахувати на умовах діючого договору страхування свою цивільну відповідальність при експлуатації, здійсненні повітряних перевезень або виконанні авіаційних робіт на повітряних суднах з більшою пасажиромісткістю, доданих до договору страхування, потрібна попередня згода Страховика і встановлення ним страхового тарифу (розміру страхової премії) до початку страхування.

3. У випадку, якщо повітряне судно, буде продано або вилучено з експлуатації, Страхувальник має право достроково припинити дію страхування своєї цивільної відповідальності при експлуатації, здійсненні повітряних перевезень або виконанні авіаційних робіт щодо повітряного судна, виключеного з договору страхування, а також має право на повернення страхової премії пропорційно невичерпаному строку дії договору страхування.

4. Страхова премія за страхування цивільної відповідальності щодо повітряних суден, доданих до договору страхування, обчислюється пропорційно фактичному строку страхування, але не менше, ніж за строк 15 (п'ятнадцять) календарних днів.

5. Заяву про страхування на умовах діючого договору страхування повітряних суден, що додаються до договору страхування або повідомлення про припинення дії страхування щодо повітряних суден, які виключаються з договору страхування, згідно з п.п. 1 і 3 цього Положення, Страхувальник зобов'язаний направити Страховику в письмовій формі в строк 10 (десять) робочих днів до моменту додавання повітряного судна до чинного договору страхування або виключення повітряного судна з чинного договору страхування.

AVN 18A
(01.10.96.)

СТРАХОВІ ТАРИФИ
з «Добровільного страхування відповідальності власників повітряного транспорту
(включаючи відповідальність перевізника)»

1. Базові річні тарифи (у відсотках) при страхуванні відповідальності власників повітряного транспорту:

Страхові ризики	Базовий річний страховий тариф (% від страхової суми)
Відповідальність за завдання шкоди третім особам	0,24
Відповідальність за завдання шкоди пасажирам	0,15
Відповідальність за завдання шкоди вантажовласникам	0,10
Страхування відповідальності за заподіяння шкоди членам екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу	0,12

2. Корируючі коефіцієнти при короткостроковому страхуванні К-1 (неповний місяць рахується як повний)

Період страхування, (місяців)	До 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховий тариф (у відсотках від річного тарифу), %	17	31	43	51	58	65	72	79	86	92	98

3. Страховик має право застосовувати до базових страхових тарифів корируючі коефіцієнти, вказані нижче, виходячи з обставин, що мають істотне значення для визначення ступеню страхового ризику, а саме:

Коефіцієнт	Назва	Значення підвищувальних коефіцієнтів	Значення понижуючих коефіцієнтів
К₂	Коефіцієнт стану повітряного судна	Від 1,01 до 2,20	Від 0,6 до 0,99
К₃	Коефіцієнт інтенсивності польотів	Від 1,01 до 1,60	Від 0,5 до 0,99
К₄	Коефіцієнт складності польотів	Від 1,01 до 1,60	Від 0,7 до 0,99
К₅	Коефіцієнт парка повітряних суден	Від 1,01 до 1,00	Від 0,7 до 0,99
К₆	Коефіцієнт бази обслуговування повітряних суден	Від 1,01 до 1,50	Від 0,8 до 0,99
К₇	Коефіцієнт регіону польотів	Від 1,01 до 1,60	Від 0,7 до 0,99
К₈	Коефіцієнт підготовки екіпажу	Від 1,01 до 1,40	Від 0,6 до 0,99
К₉	Коефіцієнт аварійності експлуатанта повітряних суден	Від 1,01 до 2,00	Від 0,5 до 0,99
К₁₀	Коефіцієнт військових ризиків	Від 1,01 до 2,20	1,00

4. В кожному окремому випадку, при встановленні тарифів, залежно від ступеню ризику та обставин укладання договору страхування, можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти (від 0,3 до 10,00) по конкретному ризику або групі ризиків.
5. Норматив витрат на ведення справи складає 40% від страхового тарифу.

Актуарій

Клименко Юлія Володимирівна
Свідоцтво №01-018 від 19.11.2015

Зшигто, пронумерововано та скріплено печаткою

30 (тридцять)

аркушів

Голова Правління

[Handwritten signature]

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З БОРОТБИ ПРОТИ КОРУПЦІЇ	
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗАПЕЧАТОВАННЯ	
ІНСТИТУТ НАНСІОНАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	
Україна, м. Київ	
33908332	
ІНСТИТУТ НАНСІОНАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	
С.О. Авдєєв	
Підпис	<i>[Handwritten signature]</i>
Датум	12.01.16.
Регістраційний номер	1316605